

simonsen
vogtviig

Hvordan lykkes med
grønne anskaffelser

-
Fallgruver ved
anskaffelser

Frokostmøte RØR og EBA
8. november 2023

Agenda

01	Gjeldende klima- og miljøkrav
02	Skjerpede klima- og miljøkrav fra 1.1.2024
03	Utfordringer og håndtering i BAE-bransjen
04	Tips og råd

A magnifying glass with a gold-colored rim is positioned over a fern frond in a forest. The magnifying glass enlarges the view of the fern's intricate structure. The background is a soft-focus forest floor with moss and other plants. The lighting is natural, highlighting the green of the fern and the texture of the forest floor.

1 Gjeldende klima- og miljøkrav

LOA § 5: Miljø, menneskerettigheter og samfunnshensyn

Statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer skal **innrette sin anskaffelsespraksis** slik at den bidrar til å **redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant.** Dette skal blant annet skje ved at oppdragsgiveren tar hensyn til livssyklus kostnader

FOA § 7-9: Minimering av miljøbelastning

Oppdragsgiveren **skal** legge vekt på å **minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger** ved sine anskaffelser og **kan** stille miljøkrav og kriterier i alle trinn av anskaffelsesprosessen der det er relevant og knyttet til leveransen. Der miljø brukes som tildelingskriterium, **bør** det som hovedregel vektes minimum 30 prosent.

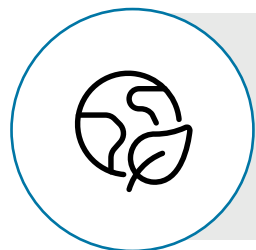
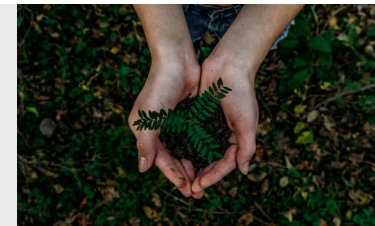

Status per i dag – kort oppsummert

Oppdragsgiver har stor valgfrihet mht. hvordan klima- og miljøhensyn skal vektlegges i sine anskaffelser

Oppdragsgivers innkjøpsfaglige skjønn kan bare i begrenset grad overprøves rettslig - i liten grad mulig å angripe at miljø ikke er vektlagt/før lite vektlagt

Oppdragsgiver har ikke plikt til å bruke miljø som tildelingskriterium, jf. KOFA-sak [2019-90](#)

Oppdragsgiver har ikke plikt til å vektlegge miljø under tildelingskriteriet "kvalitet", jf. KOFA-sak [2019-413](#)

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Riksrevisjonens rapport om grønne anskaffelser (3.2.2022) konkluderer med lite effekt av dagens miljøbestemmelser, og fremhevet bl.a. at offentlige oppdragsgiveres anskaffelsespraksis ikke bidrar godt nok til å minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger, og at mange offentlige oppdragsgivere mangler helhetlig tilnærming

Riksrevisjonens undersøkelse av grønne offentlige anskaffelser

Dokument 3/5 (2021–2022)

2

Skjerpede klima- og miljøkrav fra 1.1.2024

FOA § 7-9: Klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser

(1) Krav og kriterier etter denne bestemmelsen skal ha som **mål** å redusere anskaffelsens samlede klimaavtrykk eller miljøbelastning.

(2) Oppdragsgiver **skal vekte klima- og miljøhensyn med minimum tretti prosent**.

(3) Der oppdragsgiver angir tildelingskriteriene i prioritert rekkefølge, **bør** klima- og miljøhensyn være blant de tre høyest prioriterte.

(4) **Tildelingskriterier** etter andre og tredje ledd **kan erstattes med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen**, dersom det er **klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt** og dette **begrunnes** i anskaffelsesdokumentene. Dersom oppdragsgiver ikke prioriterer i tråd med tredje ledd, skal det stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, og dette skal begrunnes i anskaffelsesdokumentene.

(5) **Forpliktelsen til å stille krav eller kriterier** etter denne bestemmelsen gjelder ikke dersom **anskaffelsen etter sin art** har et **klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig** og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene.

FOA § 18-1 (1): Tildelingskriterier

- Nytt (1)

(1) Oppdragsgiveren skal velge tilbud på grunnlag av det beste forholdet mellom pris eller kostnad og kvalitet. **Dersom klima- og miljøhensyn ikke brukes som tildelingskriterium etter § 7-9 andre ledd, kan oppdragsgiveren også velge tilbud på grunnlag av den laveste prisen eller den laveste kostnaden**

Unntakene fra plikten til å vekte miljø 30 %

Unntak 1: Klima og miljøkrav i kravspesifikasjonen

- Vilkår: "klart" at det har "bedre klima- og miljøeffekt"
- Hvor langt strekker det innkjøpsfaglige skjønnnet seg mht. hva som gir best miljøeffekt?
- Kravspesifikasjonen:
  - Vil ofte gi god miljøeffekt fordi man kan stille absolutte resultatkrav
  - Egnet ved modent marked
- Kombinasjon av tildelingskriterier og krav i kravspesifikasjonen

Unntak 2: "Uvesentlig" klimaavtrykk og miljøbelastning

- Vurderingstema: arten av anskaffelsen
- Høy terskel for unntak
- Både miljøbelastningen og klimaavtrykket må være uvesentlig
- Formål:
  - 📖 Sikre likebehandling og forutberegnelighet
  - 📖 Kriteriet må være saklig og relevant for den konkrete anskaffelsen
- Bygg, anlegg og eiendom har etter sin art **ikke uvesentlig** klimaavtrykk og miljøbelastning

3

Utfordringer og håndtering i BAE-næringen

Utfordringer i BAE-næringen

1. Endrede krav til materialbruk
2. Kompetanse og innovasjon
3. Tid og kostnader
4. Samarbeid og tilpasning
5. Kvalifikasjonskrav og dokumentasjon
6. Gjennomføring av livssyklusanalyser

Oversikt relevante tildelingskriterier klima/miljø

For å redusere klimagassutslipp

Tildelingskriterium	Bygg	Anlegg	Leie av eiendom
1 Energibruk per m2 og per bruker/ansatt/årsverk	X		X
2 Reduksjon av effektbehov	X		X
3 Arealeffektivitet	X		X
4 Ombruk av eksisterende bygg/bygningselementer	X		X
5 Byggavfallsminimering	X		
6 Utslippsfri byggeplass og anleggsområde	X	X	
7 Massetransport		X	
8 Asfalt med lavt klimaavtrykk		X	

Eksempel 1: Statsbygg – arealeffektivitet per bruker

Krever og premierer lavt klimaavtrykk i leieavtaler

- Et lokale bidrar til lavt klimaavtrykk med:
  - Energieffektive løsninger
  - Fornybare energikilder
  - Effektiv arealbruk
  - Klimavennlige materialer
  - Ingen bruk av fossile fyringsoljer som primær varmekilde
  - Lokalisering nært kollektivknutepunktet
- Et lokale bidrar til sirkulærøkonomi med:
  - Effektiv areal- og ressursbruk
  - Høy grad av gjenbruk og ombruk av bygningselementer, eksisterende arealer og arealfunksjoner
  - Kildesortering av avfall etter kommunale krav
  - En miljøsertifisering av bygget/lokalet

Eksempel 2: Utslippsfri bygge – og anleggsplass

- Nord-Norges første utslippsfrie anleggsplass - Bodø

- Nord-Norges første utslippsfrie anleggsplass
- Tildelingskriterier
  - Pris 55%
  - Miljø 35 %
  - Oppgaveforståelse 10 %

Hvordan lykkes med håndtering av miljøkrav i BAE-bransjen?

1. Fokus på bærekraftig praksis
2. Livssyklusanalyser
3. Samarbeid med leverandører
4. Kompetanseheving
5. Dokumentasjon og sertifisering
6. Innovasjon og teknologi
7. Tilpasning av anbudsdokumenter

4 Tips og råd

simonsen
vogtviig

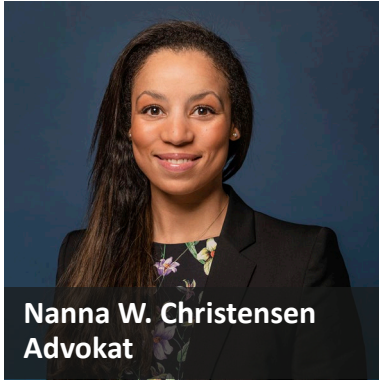

10 råd som kjennetegner anbudsvinnere

Råd	Kommentar
1. Varslingstjenester, Doffin og Merzell/Tendsign.	Effektiviserer tilbudsprosessen
2. Start tidlig og les konkurransegrunnlaget nøye.	Få oversikt over alle krav og frister. Benytt avklaringsadgangen – still spørsmål til oppdragsgiver!
3. Fokus på kvalifikasjonskravene og tildelingskriteriene, og tilpass etter vekting.	Formålet med kvalifikasjonskrav er å sikre at leverandørene har tilstrekkelig kompetanse, kapasitet og økonomi til å gjennomføre kontraktsforpliktelsene.
4. Tilbudsutforming iht. det som er etterspurt, på en ryddig og forståelig måte.	Teamet må ha lyst og vilje til å vinne. Sørg for sammenheng mellom ytelse, pris og risiko gjennom hele prosessen.
5. Utarbeide maler dersom dere leverer tilbud ofte.	Gjennomarbeidede og oppdaterte maler profesjonaliserer anbudsprosessen.
6. Benytt underleverandører og hev vinnerjansene dersom kompetansen ikke er tilstrekkelig.	Kan være et konkurransefortrinn benyttet korrekt.
7. Sett deg grundig inn i oppdragsgivers faktiske behov.	Samspillet mellom anskaffelsesdokumentene er viktig.
8. Korrekturlesing, og presenter et dekkende tilbud.	Førsteintrykket har stor betydning.
9. Gjennomfør alltid debrief etter hver tilbudsprosess.	Viktig for å avdekke forbedringspunkter internt.
10. Ha en kontinuerlig og proaktiv dialog med oppdragsgiver etter kontraktssigining.	Kan bidra til et godt samarbeidsklima, effektiv avtaleforvaltning, og kontraktsmessige ytelser.

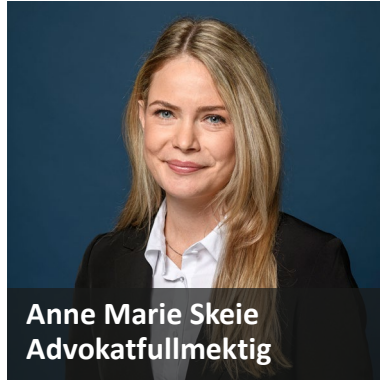
Takk for oppmerksomheten!

Nanna W. Christensen
Advokat

Tlf: +47 992 90 602

E-post: nwc@svw.no

Anne Marie Skeie
Advokatfullmektig

Tlf: +47 915 11 086

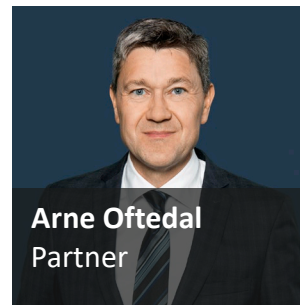
E-post: ams@svw.no

Team offentlige anskaffelser

SVW Stavanger

- SVW har et solid team innen offentlige anskaffelser, med bred kompetanse og omfattende erfaring. Vår ekspertise strekker seg over hele spekteret av løpende bistand innen anskaffelsesprosesser.
- Vi bistår oppdragsgivere med å utforme anskaffelsesstrategier, utarbeide og kvalitetssikre konkurransegrunnlag, lede anskaffelsesprosesser fra planlegging til ferdigstilling, håndtere innsynskrav og klager samt nødvendig veiledning for å sikre vellykkede anbudskonkurranser i tråd med anskaffelsesregelverket.
- Vi bistår leverandører med den innsikten og støtten de trenger for å lykkes i konkurranser. Dette inkluderer gjennomgang av konkurransegrunnlag, utforming av konkurransedyktige tilbud og utvikling av forhandlingsstrategier. Vi vurderer også grunnlag for ev. klage på avvisning- eller tildelingsbeslutninger, og veileder leverandører gjennom klageprosessene, samt håndheving av leverandørene sine rettigheter enten for domstolene eller for KOFA.

Kontaktpersoner:

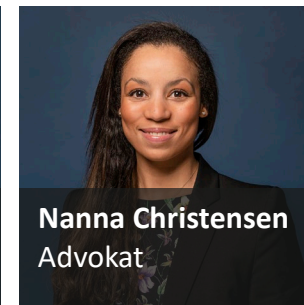

Arne Oftedal
Partner

Tlf: +47 475 01 718
E-post: aof@svw.no

Ekspertise

- Offentlige anskaffelser
- Arbeidsrett
- Eiendom og entrepriser
- Tvisteløsning

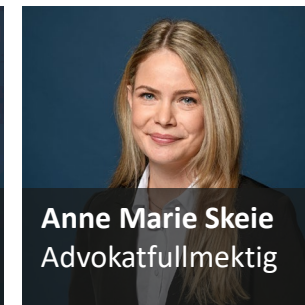

Nanna Christensen
Advokat

Tlf: +47 992 90 602
E-post: nwc@svw.no

Ekspertise

- Offentlige anskaffelser
- Eiendom
- Tvisteløsning

Anne Marie Skeie
Advokatfullmektig

Tlf: +47 47 915 11 086
E-post: ams@svw.no

Ekspertise

- Offentlige anskaffelser
- Eiendom
- Tvisteløsning

simonsen vogtving

www.svw.no